

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”:
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Gravaminele noastre.

I.

Vom să accentuăm la locul acesta în special gravaminele noastre, ale românilor greco-orientali în cele școlare și în cele bisericesci, gravamine speciale, pe cari celelalte biserici nu le pot ridica, s'eu dacă da, nu în asemenea măsură ca noi.

În decursul înșirărilor acestor gravamine vom constata, că noi, românii greco-orientali, suntem cei mai mășter tractați din partea guvernului, că față cu biserica noastră s'au luat măsurile cele mai severe și că am fost lipsiți și de acele puține beneficii, cari statul le-a asigurat bisericii greco-orientale române încă de prin vécul trecut și în vécul nostru pe timpul dinainte de era constituțională.

Am fost și noi de credință, că era constituțională va fi binefacere pentru întreaga țară, pentru toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate și confesiune; eram de credință, că lunga eră a absolutismului va fi deschis ochii ungurilor, că promisiunile din anii 1860—1861 vor fi manifestări sincere, isvorite sub jugul suferințelor.

Credeam în cele din urmă, că legile din 1868 cu sinceritate au fost create și cu loialitate se vor executa, dându-ne și nouă posibilitatea de a ne consolida ca corp național compact, cu firea, însușirile și individualitatea noastră.

Din speranțele puse însă nu s'au realizat nici unele, și astăzi privim asupra unui pustiu.

Pomii cei bătrâni, rămași întregi și viguroși din timpurile trecute, sunt parte tăiați din rădăcină, parte ciungăriți și sburătăriți, încât nu mai produc rode; frumusele plantațiuni din constituțiunea dela 1868 sunt parte devastate de tot soiul de tempestăți, parte înlocuite cu alte plante, parte coplesite de buruiene, așa că noi nu avem din cele multe și bine promițătoare apröpe nimic.

Să ilustrăm cu cele vechi.

Încă în vécul trecut de-odată cu restituirea autorității bisericii ortodoxe române prin trimiterea unui episcop ortodox pentru românii din Ardeal, statul a ținut să asigure subsistența episcopului ortodox român prin anticiparea salariului lui dela stat.

Acoperirea anticipațiunei se făcea prin un arunc asupra românilor greco-orientali sub numirea de taxă sidoxială.

La început în cassarea acelor taxe o făcea biserica prin o ganele sale, dară după o practică de vre-o 25 de ani statul a luat asupra sa și încassarea.

Statul absolutistic n'a fost ținut să dea sémă de modul cum face el încassarea, de modul cum ajunge el să constate conscripțiunea familiilor române greco-orientale și cum administrează el sumele încassate.

La crearea erei constituționale statul și-a dat sémă de sumele încassate ca acoperire a salariului anticipat arhierului și s'a constatat, că acel stat absolutistic a avut interes să administreze în mod cinstit banii încassati dela poporul român ortodox din Ardeal.

Statul absolutistic a știut crea organe oneste, le-a știut disciplina și controla, căci vorba era de avere publică dela străini și vorba era de avere unei biserici, care ca corporațiune morală totdeauna a promovat și ea binele și prosperarea patriei.

Cu începutul erei constituționale statul absolutistic a predat celui constituțional un fond sidoxial cu o sumă de peste 100.000 fl., și această sumă considerabilă de peste 100.000 fl. s'a dat în administrațiunea autonomă a bisericii.

A continuat însă cu anticiparea salariului metropolitului nostru, și cu încassarea taxei sidoxiale tot prin organele sale.

Organismul statului în comparațiune cu trecutul s'a perfecționat în toate direcțiunile și ar însemna regres a nu mai pute face cu succes ađi, ceea-ce cu succes s'a făcut începând dela 1783 până la 1868.

În timpul de 25 ani ai erei constituționale taxele arătate de stat și organele sale ca acoperire încassată dela popoul român ortodox n'au mai stat în proporție dréptă cu salariul, anticipat metropolitului nostru. Pentru acoperire s'a luat din fondul prelat în 1868 suma de apröpe 60.000 fl., ca statul să nu rămână de pagubă.

S'a încassat deci sub era constituțională ca și în trecut sub cea neconstituțională, s'au încassat, dicem, taxele sidoxiale și încă în o cifră îndoită de mare, urcate fiind în cei din urmă 10 ani taxele dela 5 la 10 cr. de familie.

Și pe când în trecut salariul anticipat era cu prisos acoperit și statul a știut arăta un prisos de peste 100.000 fl., în era constituțională încassările n'au mai acoperit sumele anticipate tot în măsura de mai înainte, ci pentru acoperire s'a consumat jumătate din prisosința prelată odată bisericii.

Frapată de acest rezultat neobiceiuit în trecut, biserica a cerut dela stat socotela.

Era recercat statul să arete, ce sumă trebuia încassată dela familiile gr.-or. române din patrie, ce sumă s'a încassat faptice și care este restanță.

Statul s'a angajat la darea socotelii, pe urmă însă a declinat dela sine darea de socoteli, declarând, că nu a putut controla nici listele familiilor greco orientale, nici sumele încassate, nici sumele restante.

Ne-a frapat mai ales declarațiunea, că statul nici n'a încercat a exercia controla în era constituțională, ci organele dela administrațiune au încassat după bună chibșuința lor, au administrat cât au voit, când și cum au voit.

Pe urmă statul n'a voit să mai încasseze taxele sidoxiale, ci a dat bisericii încassarea, sistând anticiparea salariului arhierului nostru.

Multe s'ar puté dice aici, multe întrebări s'ar puté pune și la multe răspunsurile s'ar puté da cu acte în mână.

Modul mășter cu care s'a tractat biserica noastră în această afacere, este un gravamen, care încă n'a aflat rezolvare finală.

Revista externă.

După cum a transpirat în presa străină, Majestatea Sa monarhul nostru în luna Aprile a. c. va face contravizită țarului Rusiei. Visitei acesteia i se dă mare importanță politică. Ea va demonstra, că bunele relațiuni dintre Rusia și monarhia noastră sustau și acum.

* *

În Orient a izbucnit din nou revoluția internă, care ușor pöte pune în flacări întreagă peninsula balcanică. E putred imperiul turcesc, și puterile europene jöcă trist rol în rolul medicului, care prin mijlöce paliative voesce să salveze viața pacientului.

Turburările din Armenia se continuă acum în Creta, turci și creștini seucid reciproc și guvernul turcesc e fără putință.

Mișcărilor acestora li se dă o mare atențiune și importanță. Lumea nu e sigură, că cu primăvera viitoare nu va izbucni o încăerare generală.

În legătură cu temerea de izbucnirea unei încăerări generale în orient se aduce și amănarea delegațiunilor din monarhia noastră, cari erau să se țină în primăveră.

La motivul acesta principal se mai adauge și unul de natura politice interne, anume împregiurarea, că cele două guverne încă nu au convenit la o părere în ce privesce regularea relațiunilor între cele două state. Dar chiar când guvernele ar fi ajuns la o părere, desbaterile în parlament de bună sémă se vor prelungi până târziu în veră. De aici deci amănarea delegațiunilor din motive interne și externe.

* *

Diarele din capitala țerei noastre cu öre care ironie comentéză faptul, că noul ales primar din Praga, în au-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Al 3-lea martor, Nobilul Irímie Bota cam de 24 ani și

Al 4-lea martor, Nobilul Tóder Sártó, cam de 43 ani, ambii cu o gură și cu o inimă au fasionat la toate punctele așa: „Noi la aceste întrebări nu scim să răspundem altceva, decât, că scim aceea, că în anul și ziua amintită auđend mare larmă la locul specificat din vecinătate, am mers și noi acolo și am vécut, că hodnogiul Nobililor, Nobilul Kupsa Bumb, punénd mâna pe Domnia Sa exponentul, l'a prins de un braț, iar noi sciricind: ce lucru este acesta, ni s'a spus, că Nobilul Gavriil Pap, bătrânul, sfădindu-se cu Domnia Sa exponentul, l'a palmuit pe Domnia Sa exponentul, iar exponentul strigând pentru acesta „tálhariu“, acela a fugit, iar pe acesta l'a prins hodnogiul; apoi am auđit pe hodnogiul dicénd: „no părinte, pentru-ce ai strigat „tálhariu“ fără cauză, și dacă nu scii să ne spui cauza, te prind“. Atunci vécurăm, că exponentul scupă în palmă și arată hodnogiului scupatul — era sângios — că pentru aceea a strigat tálhariu, pentru că Gavriil Pap l'a palmuit și i iese sânge din gură. De și

era de față cea mai mare parte a satului, totuși nu ne aducem aminte de numele mai multora decât de Petru și Marian Petrucz, Petru, Georgiu și Tóder Bota, Ioan Rác și Marc Onyisze, dintre cari de Kupsa Urs ne aducem aminte, că a đis, că „se nu prindă pe popa, dacă n'au putut prinde și pe celalalt pentru-că nu va fi lucru bun“, dar cea mai mare parte strigând să l prindă numai, hodnogiul l'a prins și l'a dus cu sine la casa sa; ce au făcut cu densusul apoi, nu șcim, pentru-că noi nu i-am petrecut. Am auđit însă a doua đi, că pe exponentul l'au dus legat la judele procesual, iar de acolo cum a scăpat, încă nu șcim, pentru-că nu am fost acolo.“

Al 5-lea martor, Tóder Petrucz alias Tageno ai Miolenésă, Nobil, cam de 40 ani, fasionéză la p. 1. astfel: „Când s'a întemplat palmuirea Domniei Sale exponentului, la anul, ziua și locul mai sus scris, am fost acolo; sciu se spun aceea, că pe când seđeam vre-o-cățiva înși acolo în drumul satului pe nisce grinđi dimpreună cu exponentul popa Dumitru și Nobilul Gavriil Pap, bătrânul, și vorbeam, deodată se aduce înainte și cërta ce acum decurge între români din pricina legii, între cari vorbe đise Domnia Sa exponentul, că „se pöte, să vécă încă Domnia Sa popi și români de cei neuniți și spénsurați“, la ceea-ce Gavriil Pap i-a răspuns, că „se sue el pe capul aceluia“, la acesta i-a đis popa, că „pe cel ce se lasă de Pravilă îl bate Dumueđeu“, la ceea-ce i-a răspuns Gavriil: „dar nu noi ne lăsăm de ea, ci tocmai voi vă lăsați și nu vă țineți de cuprin-

sul ei“; la acesta popa i-a reflectat, că „đeu, ei tocmai precum se dice în ea se țin de Pravilă“, la ceea-ce iar i-a răspuns Gavriil, că „bine ar fi să o țineți așa, dar nu o țineți“. La acesta mănindu-se exponentul, đise lui Gavriil Pap: „minți“, đice, „măgariu ce ești“; atunci Gavriil merse la popa și đise: „dar eu mintesc, sum măgariu?“ și a palmuit odată bine pe popa și cu aceea a fugit, iar exponentul, — la p. 2., — nimic dicénd altceva, a început a striga „tálhariu“. Începénd însă a se aduna mai mulți ömeni, eu i-am lăsat acolo. Ce au făcut apoi, nu sciu; am auđit însă dela alții, că hodnogiul a prins pe exponentul și l'a dus la casa sa, iar a doua đi l'au ex-cortat la Domnia Sa judele procesual, de unde cum a scăpat, nu sciu.“

Al 6-lea martor, Nobilul Ioan Szirb, cam de 70 ani, fasionéză la p. 1. și 2. ca și proximal precedent — al 5-lea martor Tóder Petrucz, adăugând la p. 3 și la celelalte puncte: „Sciu și aceea, că după-ce exponentul a strigat „tálhariu“, a venit acolo hodnogiul Nobililor Kupsa Bumb, căci fiind și eu acolo, am vécut, și fiind-că Gavriil Pap fugise, a prins pe exponentul, și fiind cu densusul și jumătate din săteni, de a căror tuturor nume acum nu-mi pot aduce aminte, dimpreună cu mai mulți săteni l'au dus la casa hodnogiului, iar a doua đi am auđit, că l'au dus la Domnul jude procesual la Dees, de unde apoi cum a scăpat, nu sciu.“

(Va urma.)

diența privată la Majestatea Sa în limba bohemă a mulțămii pentru înțărirea sa de primariu, la care Majestatea Sa tot în aceea limbă a răspuns. Nu le convine acestor diare, să vadă, că în cealaltă jumătate a monarhiei a succes a se valida încă drepturile naționalităților, garantate în lege.

In fața alegerilor pentru imperiul austriac se fac pregătiri mari. Românii din Bucovina încă s'au constituit din nou ca partid politic, și desvătă o intensivă activitate spre a străbate cu candidații lor naționali. Societatea politică „Concordia” s'a constituit sub presiul baronului Victor Stârcea, ca vice-president a fost pus archimandritul Calinescu.

Evenimentul zilei este acum noul ministru de externe al Rusiei care poartă titlul de cancellar al Rusiei. În zilele aceste el a fost oșpele împăratului Germaniei, și de ore ce ministrul de externe rusesc nu a putut trece prin capitala imperiului german, ca loc de întâlnire s'apus un port de mare.

Despre vorbirile ținute cu această ocaziune nu a străbătut nimica în public, cea ce e semnificativ mai ales pentru ținutul împărat al Germaniei, care bucuos vorbește și bucuos și publică vorbirile sale.

În un punct se întâlnesc combinațiunile, că această întâlnire are importanță politică și că atât aici, cât și în Paris, ministrul de externe rusesc a atins cestiunea orientală, preocupățiunea tuturor bărbaților de stat ruși.

Din Africa sosesc sciri, cari confirmă ținuta agresivă a trupelor de pe teritoriul lui Mahdi, după-cum cu numele de domnitoriu se numesc actualul domnitoriu Abdullahi. Sudanul de odinioară, până jos sub cataractele Nilului la Vadi-Halfa, este în mâna rebelilor, acum de 12 ani. Scurta dominațiune a englezilor s'a nimicit în urma greșelilor guvernurilor, cari n'au știut ținé cumpăna dreptății între pretenșiunile statului și puterea locuitorilor indigeni.

Cine a urmărit cu atențiune desvoltarea lucrurilor în Africa și mai ales cine a cetit cu atențiune formarea și organizarea statului în Africa centrală — Kongo — și înaintarea acestuia peste auquator spre Sudan, va trebui să admită, că lovitură de mörte actualului regim din Sudan nu guvernul Egiptului, ci statul Kongo o va da.

Anglia voesce să se răsbune pentru măcelărirea expedițiunii de pe țărmuri riului Niger în vestul Africeii. Catastrofa expedițiunii se atribuie în fidelității principilor indigeni, cari contra asigurării date oficerilor englezi, i-au atacat și au nimicit aproape întreaga expedițiune.

Act solemn.

„Concordia”, societatea comercială română în Sibiu, înființată astă-tomnă ca o dovadă frumoasă de vitalitatea românului, Joi, în 4 Februarie, a. c., st. n., a serbat deschiderea comerțiului român pe o linie mai întinsă. Dicum în adins „deschiderea comerțiului român”, pentru că noi în vederea, respective întru realizarea acestei ținte laudabile, căutăm și aflăm totă măduha întreprinderii salutare.

Era o priveriște dintre cele rare pentru noi, care înalță inimile pētrunse sus la Ziditoriul nostru, la „vistiuriul bunătăților și datatoriul de viață.” — Jurul tarabelor unde de astăzi înainte au să turnifice și fructifice sutele și mile, era ocupat astădată de parochol român ortodox al cetății Sibiuului, P. O. D. protopresbiter Ioan Papiu, în ornamente sacre bisericesci, cu drépta sa crucea „semnul biruinței purtând”, spre a binecuvânta în numele Domnului pasul și „vasul” fiilor și fraților sei sufletesci. În jurul seu era lamura inteliginței noastre din Sibiu. Amintim dintre unele persoane mai

marcante: Ilustritatea Sa Dl. Dr. Il. Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, Dl. Ioan Hannia, emeritul director seminarial, Dl. Iosif St. Șuluțiu, consilier regesc de trib. i. p. ș. a. ș. a.

Ce drag e să vezi așa persoane alese, unindu se și lucrând din răspuțeri la mărirea și înălțarea prestigiului român. Adună-i Dōmne mereu și din toate părțile, ca să putem Ție bine plăcea și să fim nouă pururea mari și tari!

Actul solemnității l'a deschis presidentul societății, Dl. Parteniu Cosma, directorul „Albinei”, arătând în liniamente generale intențiunile și scopul întreprinderii, pentru a cărei înflorire a poftit pe venerabilul paroch se implōre binecuvântarea ceriului. Și glasul îndesat al D-lui P. Cosma ne-a impus garanța: început bun, sfârșit bun! Căci prea ne-am dat acum să vedem legate de acest nume, numai fapte de renume, încât trebuie s'o mărturisim cu poetul: unde vei găsi cuvântul, ce exprimă adevărul, ca să nu rămâi dator acestui profund cugetător al timpului nostru.

El a Țis: Românul e dat să începă tot lucrul seu cu invocarea numelui lui Dumnezeu. Da, așa este, adevărul a grăit și simțit. Fie-i Țis cuvântul într'un cias bun!

A urmat apoi sfințirea apei cu cântările pătrunzătoare ale bisericii noastre părintesci. La finea acesteia sărutarea crucii, apoi stropirea locașurilor cu apa sfințită și multe sunt locașurile „Concordiei”; reverse ceriul dar spre ele și cu daru-i și mării!

După încheierea oficiului divin, tinerul director al societății, dl. Dominic Rațiu, ne-adormitul bărbat al funcțiunei sale, a poftit oșpeții la masa întinsă în localul casinei române din vecinătate. Tot un lucru românesc, o, și cum îți tignesc ce-i românesc! La mese fel și fel de mănăcări, mizilucuri orientale, și beuturi, găsite așa de pripă dar fără risipă. Și ne-a venit apoi rēndul și nouă „jornaliștilor”, căci nimica nu-i mai rău, decât să fii pasiv pela astfel de solemnități. Și ca: *Deus ex machina*, am devenit toți activi, de un partid și o confesie! Și am gustat și am gstat, una de pocinog și alta de n o r o c, una de isbândă și alta de dobândă. Dee-le D-Țeu de-avalma pentru „Concordia”!

Din parochii.

Duminecă s'a Ținut sinodul parochial ordinar din parochia Sibiu sub-burbiul Iosefin.

Sinodul a fost bine cercetat.

După celebrarea santei liturgii părintele administrator parochial, Petru Simtion, a deschis ședința sinodului și la locul prim s'a aprobat lista membrilor sinodului parochial pe anul 1897 în care s'a indus ca membru nou în parochie domnul asesor consistorial Mateiu Voileanu, care mutându-și locuința pe teritoriul acestei parochii, a creȚut, că e recerința a ordinei legale să aparțină cu toate parochiei, și cu drepturile și cu datorințele.

A urmat apoi raportul părintelui administrator despre starea parochiei în anul expirat. Din acela scōtem următoarele:

Familii sunt 101. Numărul sufletelor 563, dintre cari 261 bărbați și 302 femei.

Știu ceti și serie 403, anume 193 bărbați și 210 femei.

În decursul anului căsătorii s'au încheiat 7.

Nasceri au fost 18, copii 12 și fete 6.

Casuri de mörte au fost 52, 32 bărbați, 20 femei.

A urmat apoi raportul comitetului parochial, rațiociniile anului 1896, cari fiind în ordine s'au aprobat și comitetului și epitropiei s'au dat absoluturiu.

S'a făcut apoi constituirea comitetului și a epitropiei parochiale pe un nou period de trei ani.

Terminate aceste s'a Ținut sinodul parochial extra-ordinariu pentru alegerea unui membru în sinodul protopresbiterial.

Comuna bisericescă formeză cu parochia Turnisor un cerc electoral.

Din partea parochiei noastre s'a ales ca membru în sinodul protopresbiterial archivarul consistorial Demețriu Cămpăanu.

Indată după eșirea din biserică s'a întrunit comitetul parochial nou ales sub presiul părintelui adm. par. Petru Simtion, și s'a constituit alegându și de president pe domnul asesor consistorial Mateiu Voileanu.

Convocare.

In sensul §§ 21 și 25 din statutele „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se convōcă adunare generală extra-ordinară în Sibiu pe zilele 10 și 11 Martiu 1897, stilul nou, pe lângă următoarea

Programă:

Mercuri, în 10 Martiu, st. n.

Ședința I, cu ordinea de Ți:

1. Deschiderea ședinței la 4 ore după amēzi;
2. Raportul comitetului central relativ la statutele cele nouē și în special relativ la modificarea titlului Asociațiunii, în firul rescriptului ministeriului regesc de interne dto 6 Januarius a. c. Nr. 1310 Pres.;
3. Numirea unei comisiuni pentru censurarea raportului și prezentarea unui proiect de conclus.

Joi, în 11 Martiu, st. n.

Ședința II, cu ordinea de Ți:

1. Deschiderea ședinței la 10 ore a. m.;
2. Verificarea procesului verbal din ședința precedentă;
3. Raportul comisiunei numite în ședința I;
4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal din ședința II;
5. Încheierea ședinței.

Sibiu, din ședința comitetului „Asociațiunei transilvane pentru literetura română și cultura poporului român”, Ținută la 4 Februarie 1897.

I. M. Moldovan, Dr. V. Bologa,
president. secr. II.

Noutăți.

Cărți oprite. Ministrul de culte și instrucție publ. a compus un catalog despre cărțile și mapele eschise din folosința școlilor din Ungaria. După acest conspect, ministerul de culte și instrucție publ., a oprit din a. 1868 până în anul 1896. 160 de opuri exclusiv nemagiare, cari „au fost îndreptate în contra „integrității statului” și „au avut de scop înfectarea tinerimei”, cuprindēnd idei „panslavistice”, „daco-române” și alte mirozenii cari înspăimântă Țiua-nōptea pe stăpănitōrii noștri. Intre aceste opuri „periculoase”, sunt 13 harte apărute în limba și țera nemțescă; 10 cărți de citire și harte apărute în Austria; 2 cărți de citire, apărute în Saxonia; 2 opuri, apărute în Croația, în l. slovacă; 30 exemplare (literatură și istorie) apărute în Boemia; 12 lucrări istorice și literare sërbe încă sunt introduse într'acest ca-tastich; apoi 10 cărți ruthene, între cari 2 de matematică, și 1 lucrare magiară, o mapă, apărută la Arad, lucrată în spirit sërbo-român. 50% din lucrările oprite sunt romănesci: cărți de citire, harte, și cărți cu poesii, la număr 80 bucăți, apărute la Bucuresci, Lipsca, Sibiu și Brașov. Astfel s'a mântuit de perire țera ungurēscă!

Ciuma. În orașul Bombay continuă a bāntui înfricoșata bolă ciuma. Sute de jertfe seceră la Ți. După o depesă, în 1 a l. curente st. n. au murit de ciumă 245 de ōmeni. Bōla îngrozitoare pustiesce în mēsură mare și

prin pușcării, din care pricină autoritățile se ocupă cu ideea de a elibera pe prizonieri. În orașul Karachē lățirea ciumei e și mai înspă-tōre de desperație.

America în contra imigrării. Parlamentul Statelor-Unite a primit raportul comitetului congresual referitor la imigrări, care expulseză de pe teritoriul Statelor-Unite 1/4 din im grații mai noi, anume pe analfabeți.

Epilogul. Tribunalul din Charleroi a terminat cu divorț total procesul de despărțire dintre prințul Chimay și nevasta acestuia. Tribunalul a enunțat sentența pe temeiul recunōșcerii princesei, conform dorinței prințului, atât de urit înșelat. Princesa, conform sentenței, trebuie să plătescă prințului Chimay la an 75000 franci pentru crescerea copiilor, pe cari ea i-a părăsit de dragul unui țigan ciupit de vārsat. La lună odată princesa pōte să și cerceteze băieții.

Căsătoria lui Apponyi. Șeful partidului național magiar, contele Appnyi Albert își va serba cununia în 27 a l. c. n. în Viena, la locuința familiei fiitōrei sale soții. Se vede deci, că Appnyi nu vrea să încheie căsătorie civilă.

Invitare. „Junimea română din Sibiu” invită la *Convenirea socială cu dans* care se va Ținé Mercuri, la 10 Februarie st. n. în sala „Casinci internaționale” din loc. (strada Pintenului nr. 1.) Bilete de înrrare: cu prețul de 1 fl. de persoană, și 2 fl. de familie, se află de vāndare sēra la casă. Venitul curat e destinat în favorul „Reuniunii române de musică” din Sibiu. Începutul la 8 ore sēra. Comitetul arangiator: Cornel G. Aiser, Victor Ancean, Radu Ardelean, Aurel Bojiția, Anastasiu Boiu, Ioan Dejenar, Ioan Dimitriu, Vasile Gămulea, Ludovic Mazzuchi, Coriolan Meseșan, Teodor Orlea, Victor Păcală, Candid Popa, Ioan Scurtu, Aurel G. Stoica, Nicolae St. Șuluțiu, Aurel St. Șuluțiu, Petru Tincu, Octavian Tobiaș, Victor Tordășian, Emil Verzariu, Emil Vințeleriu.

Naș ucigător. În comuna Fonyód (com. Somogy) s'a întēplat Țilele trecute un omor înfiorător. O fată orfană de acolo avē depuși 200 floreni la nașul seu. Țilele trecute fata logodindu-se cu un tiner muncitor de acolo, s'a dus cu acesta și și-a ridicat banii dela nașul seu. De cătră sēra tinerii au plecat în satul vecin. Abia au ajuns însă afară din sat și nașul fetei cu un alt tovarăș al seu mănȚi ambii la fețe, i-au ajuns și prinȚēnd pe fecior, i-au tăiat capul cu desēvșire. Fata necunoscēnd pe ucigētori, îngrozită s'a întors la casa nașului seu. Peste puțin sosind nașul fetei, s'a sfătuit cu nevastă-sa să omōre și pe fată și cadavruul să i-l arȚă în cuptorul de pāne. Fata i-a auȚit sfātuindu-se, și eșind pe ferēstră s'a dus și a spus afacerea jandarmilor, cari au prins pe ambii ucigași și i-au exortat la pușcăria tribunalului din Kaposvár.

Patinare fatală. În comuna Imbriovae din Croația s'a întēplat Vinerea trecută, că mai mulți băieți, după terminarea școlēi au eșit la patinat pe ghiata de pe lacul din apropierea comunei. Deodată ghiata sub greutatea copiilor s'a rupt și doi dintre ei au căȚut în apă. La strigătele de desperare ale băieților o fetiță mai mare a grăbit în ajutorul lor dar când a întins mână unuia, a lunecat și a căȚut și ea sub ghiată. Abia sēra la 10 ore au fost găsite cadavrele nefericȚilor băieți.

Atentat cu privilegiul unei înmormēntări. Țilele trecute au îngropat în Viena pe proprietarul de case Leidmeyer. Servițiul funebral a fost conturbat prin o scenă oribilă. Băiatul de 18 ani al defunctului, pe care părinții l-au desmoștenit, pentru viața s'a înmorală, înainte de înmormēntare s'a dus la mamă-sa și i-a cerut bani. După ce mamă-sa n'a voit să-i împlinescă pretensia, a scos un pistol și a pușcat asupra ei. Dar n'a nimerit. Cei de față au legat pe tinerul rabiāt și l-au dat pe mână poliției. La înterrogator a Țis, că nu pe mamă-sa, ci pe sine a voit să se împusce.

Scrișore din Budapesta.

1 Februarie n. 1896.

Partidul popular și acțiunea lui. Frații Slovaci. Hurban.

Activitatea partidului popular se poate mai ușor controla de aci din Budapesta. Nu ajunge să cetim numai jurnalele pentru a ne face păreri basate despre acest partid. Trebuie ca cineva să asiste la ședințele parlamentului și să asculte direct, cele-ce se rostesc din partea acestor pateri politici, trebuie ca cineva să urmărească cu atențiune toate gesturile lor, pentru a și face o idee clară despre tendințele, ce le nutresc acești reprezentanți ai — creștinismului.

Și este consult chiar pentru noi Români a supraveghia din interes tață de noi toate mișcările acestui partid și încă de acum, până ce rădăcini tari și basă sigură nu 'i a dobândit.

În zilele din urmă reprezentanții partidului popular au făcut mai mult colb în dietă. Dintre toate fracțiunile opoziției acest partid a avut în discutarea bugetului partea leului. Oratorii buni și rei răsăreau ca ciupercile. Ei erau cei mai audați când era vorba de a ataca guvernul. Unii dintre ei au fost luați chiar în serios. La atacurile acestea au răspuns cu ernalentalii, ridicând o mulțime de acuze în contra partidului popular și a conducătorilor lui. Acuzele acestea se pot reduce la două momente principale.

Este acuzat partidul popular în prima linie, că epitetul de „popular” 'i ar fi o mască numai, falsă și seducătoare, ca toate mascele, car' adevărata-i firmă este: partid catolic. În diferite rânduri li-s'a spus paterilor acestora, că interesele după cari ei vîneză sunt de natură curat confesională, căci fiind la preamărirea bisericii apusene. Și în firul acestor afirmări, foile guvernamentale precum și foarte multe dintre cele opoziționale vestesc, că acest partid are sprigin puternic în Roma, sprigin moral și material.

Acastă stare a lucrurilor ne-a fost cunoscută nouă Românilor deja de când partidul din cestiune era în germină și când ave sinceritatea de a se numi pe numele adevărat. E de interes însă pentru noi aceea im-pregiurare, că deși căpeteniile partidului au respins acușele de mai sus, afirmând că sunt conduși în acțiunile lor de interese pur creștinești dar' nu confesionale, totuși afară de parlament lucră în contradicere cu cele afirmate. Astfel bunăoară s'a întemplat înainte eu vre o câteva zile, că abatele Molnár, șeful partidului, a declarat într-o ședință de false acușele de mai sus, 'er' în ziua următoare a publicat în „Alkotmány” un „Apel către creștinii din Ungeria, ca să înfiinze „reuniuni catolice” pentru susținerea și întărirea partidului popular!!

Să ne tragem deci fiecare concluziunile. ...

A doua acuză ridicată în dietă și în presă în potriua acestui partid este și mai gravă. Este timbrat de trădător al intereselor neamului magiar, întru cât tinde a pacta pe totă linia cu naționalitățile și cochetază în deosebi cu panslaviștii.

Străns astfel în curele, partidul a trebuit să facă vr'o mărturisire în privința asta și a făcut-o în ședința din 29 Ianuarie. (Veți pe larg la rubrica „Din parlamentul magiar”. nr. tr. Red.) Și șeful partidului a făcut o mărturisire sinceră cum nici că se putea aștepta dela un iesuit. După-ce a respins cu indignațiune și cu un gest de aversiune acusa „josnică” cu privire la pactări, declară:

1. *Li spriginim însă (sc. pe Slovaci, de care era vorba) pentru convingerile lor confesionale și în scopul ocrotirii religiunii lor;*

2. *„Și tocmai din pricina, că sum magiar doresc, ca tot cetățenul să învețe limba magiară, decât că aci nu ne unim cu cei dela guvern. Și ei vor să magiarizeze, și noi voim să magiarisăm, însă pe altă cale.”* Aici continuă apoi a face distincție între căile pe cari purced ambele partide la efectuarea magiarisării: **Guvernul se folosește de forță, 'er partidul popular de biserică catolică și dogmele ei.**

Acest pișicherlic desvilit de inșiși și pus în lumină atât de curată va servi desigur spre orientare și acelor mulți români, cari până acum pe față și în ascuns multă bună credință au jertfit pentru acest partid.

Mai strajnică este însă lecția ce se aplică prin cele arătate mai sus fraților slovaci, căci tot în ședința din 29 Ianuarie s'a laudat șeful iesuiților, că până acuma le-a succes catolicilor a magiarisa mai multe comune slovace.

Partidul popular e așa dicend acasă între Slovaci. Dela înființarea sa până acuma a fost în continuu contact cu poporul slovac și cu conducătorii aceluia. La alegerile dietale „poporali” au reușit biruitori aproape numai în aceste ținuturi. Poporul slovac este în cea mai mare parte catolic și a fost colosal de fanatizat prin preoții săi. Se scie, că un rol însemnat la alegerile dietale din cercurile locuite de slovaci l'au avut femeile slovace, cari și-au tîrît la urnă pe bărbații lor, numai ca să satisfacă dorințelor preotului.

Alegerile dietale au fost pentru conducătorii Slovacilor o crisă, întocmai ca și crisa între ai noștri dela Sibiu, — lucru ce până acum a fost retăcut de foile noastre. Slovaci sunt astăzi divisați și prospecte de împăciuire nu sunt nici ca la noi. Domnii dela Turocz St. Martin sunt grupați în jurul diariului „Narodnie Noviny”, — ca și bună oră ai noștri în giurul „Tribunei”. Atât diariul, cât și cei ce-l cărmuiesc sunt intimi adicți ai partidului popular și aduc zilnic articoli extrem de favorabili la adresa acestui partid. Dr. Stefanovici, deși a fost bruscat cu privilegiul alegerilor de către șefii partidului popular, totuși lucră pentru acest partid, asemenea Dula, Hurban Vajanski și alții. Interesant este, că aproape toți domnii aceștia sunt de confesiune catolică.

În opoziție cu aceștia stau elementele mai tinere. Dintre bătrâni este mare dușman al partidului pop. avocatul Fajnor, care tocmai pentru acasta a devenit odios înaintea celor din T. St. Martin. S'a întemplat, că la un banchet comun al universitarilor români, slovaci și sârbi din Budapesta, un român a arătat meritele avocatului Fajnor, aducându-i frumoșe elogii. Un slovac a trimis la „Narodnie Noviny” raport despre acasta, dar numita foie a denegat publicarea raportului.

Studentii slovaci sunt cu toții indignați de faptele celor din T. St. Martin și se vor grupa cu toții în giurul unui diar nou cel va eda eruditul învățător Salva, un slovac verde și care diar va avea tendința de a deștepta poporul din letargia ce l'a copleșit.

Slovaci au avut în 20 Ianuarie o mare sărbătoare. Poetul lor Svetozar Hurban-Vajansky a implinit în ziua aceea 50 de ani. În T. St. Martin s'a sărbătorit cu mare animație. La concertul dat din acest incident s'a cântat și piese românești („Doi ochi am iubit”). Tot atunci a sărbătorit și „Societatea literară a slovacilor din Budapesta”. În o ședință festivă s'au arătat toate meritele literare ale lui Hurban, s'a disertat și declamat din lucrările lui și despre ele. Acastă sărbătoare a fost de natură curat literară și nici măcar cu un cuvânt n'a fost amintită activitatea politică al lui Hurban și efectele aceleia. Ca politician și aderent al unui partid dușmănoș poporului slovac, Hurban nu are și nu poate avea simpatia tinerimii slovace. Acastă a fost cauza, că nici tinerimea română nici cea sârbăscă nu s'a manifestat nici într'un chip cu privilegiul acestei sărbări a slovacilor.

Ținuta tinerilor slovaci și mai cu sémă mărturisirile corifeilor partidului popular le va deschide pôte în curînd ochii și domnilor din T. St. Martin și vor porni a cunoște adevărul, — ușor de a fi prins aproape cu mîna.

Coresp.

Apel.

Rolul femeii și în prima linie al țerancei române în conservarea nămului nostru este important.

Printr'însa ni s'au păstrat limba, datinile, portul și tot ce ne face popor deosebit de celelalte nămuri ce ne încunjură.

Bărbatul umblând prin lume și venind în atingere cu omeni de alt năm, se face mai accesibil pentru ce-i străin și simțul de alipire către tot ce l'caracterizează ca pe unul ce aparține unui popor anumit, se cam timpește.

Dar țeranca română, care nedepărtându-se dela vatra părintească și nefind expusă — la influențe străine, a putut și pôte păstra intact tot ce bun și frumos dela strămoși ani moștenit și prin urmare a avut și are cel mai fin simț pentru a pute deosebi, ce-i străin și ce-i românesc, a pofit și poștește totdeauna dela bărbatul ori fiul ei reîntors acasă să se lapede de tot ce-i străin și pân'atunci nu-i face loc în casă și la masă.

Dar și dacă nu vom considera importanța și rolul țerancei române din punct de vedere național, ci o vom privi numai ca pe membru de familie, admirația noastră pentru densa trebuie să fie nemărginită.

Cătui vîra de mare la lucrul câmpului alături cu bărbatul ia parte; dar' până când bărbatul apoi alt gînd și grije nu are, ea, țeranca română, gătesce mîncarea, îngrijese curățenia casei și a îmbrăcămintelor și ca să le pôtă toate acestea implini, ea pe scollă mai de timpuriu și tot ea se dă repausului de năpte și somnului mai tîrziu.

Apoi și îngrijirea și crescerea copiilor tot numai a ei sarcină este. Bărbatul 'erna și pe vremuri de plăie nici că și prea află de lucru și se pôte da trebuitărei odihne; țeranca însă nici atunci repaus nu are. Ea pe lângă îndatinatele lucruri în casă, din zori de ziua până năptea tîrziu tîrce, țese, croește și cósă; ea îmbracă totă familia.

Cu drept cuvînt ai putea aștepta, că o atare continuă muncă și trudă se producă intr'însa un disgust ore-care și o formală timpire în facultățile ei spirituale.

Din fericire, lucrul nu este așa. De-apururea veselă și înveselitoare, facultățile ei spirituale sunt agere și are un desvoltat simț și gust pentru tot ce-i bun și frumos.

Vie dovadă despre acasta sunt între altele și artisticele-i lucruri de mîna.

Istoria culturii universale ne spune, că simțul estetic și dorul de lux sunt eflux al culturii, cari paralel cu acasta fac progres și se desvöltă.

Cine va considera deci cu privire la forme și colori aceste lucrări, își va pute face cea mai măgulitoare idee despre desvoltarea intelectuală și culturală a țerancei române și prin urmare și a familiei și neamului din care face parte.

Formele originale ale acestor lucrări, și dexteritatea ce atât de strălucit se manifestă intr'însese, au stors admirația chiar și a celor mai pretensiți străini cu adevărată cultură și simț estetic.

Avînd în vedere însămnătatea, ce au aceste lucruri, chiar pentru extraordinară lor frumseță, și din punct de vedere economic și național, noi femeile române din comitatul Hunedorei, ne-am constituit într'o reuniune, al cărei scop în prima linie este spriginirea și înaintarea industriei de casă.

Pentru ajungerea acestui scop, reuniunea noastră, care în anul viitoru își va sërba jubileul de dece ani, a distribuit premii pentru țerancele române, cari s'au distins prin lucrurile lor de mîna, au dat sucurs la arangierea de expoziții cu lucruri de industrie de casă, manufacturi ale țerancei române, cari ne-au făcut cînte și ne-au dat titlu la adevărată mândrie națională, ca de ex. în Hațeg în anul 1891 cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii Transilvane” ținută acolo, apoi în vîra anului acesta în Hunedoara și Cugir, și cât mai curînd în părțile zarandene, în Brad.

Mulțamită activității reuniunii noastre, lucrurile de mîna ale țerancei române au ajuns a fi cunoscute și aprețiate și în depărtata străinătate.

În vîra anului trecut, reuniunea noastră a fost recercată de o însămnată firmă din Viena, ca să-i fie mijlocitoare la căștigarea de astfel de lucruri, asigurându-ne, că manufacturile țerancei române ar deveni în scurt timp cei mai cercați articoli în materie de decorațiune.

Noi credem, că satisfăcîndu-se acestei recercări, s'ar face un neprețuit serviciu însăși cauzei române.

Poporelor mai mici pe lângă totă des-toinicia lor le este necesară și de mare folos bunăvoința și simpatia poporelor mai mari și înaintate.

Articolii de industrie de casă, manufacturi de ale țerancei române, ajugînd după-cum suntem asigurați, prin primele salône ale Vienei și ale altor centre de adevărată

cultură, vor contribui mult la cunoșterea noastră și la deșteptarea simpatiei pentru noi.

Dar' dacă aceste produse se vor pute valora, acasta pe lângă că va sluji de nou titlu de glorie pentru țeranca română, va fi și un adevărat isvor de venit și bogăție pentru poporul nostru, și totodată ar avea și binefăcătorul efect asupra perfecționării acestei industrii. Ca să putem însă face lucrul acesta cu totă demnitatea și în mod cores-punător marilor interese și așteptări legate de dînsul, s'ar recere un capital, de care reuniunea noastră deocamdată nu dispune.

Pentru aceea, ca unica reuniune, care ne-am pus de scop promovarea industriei de casă, ne adresăm cu încredere către toți Români cu bunăstare, și către băncile noastre, ca fie-care să contribuască la sporirea fondului reuniunii noastre.

În special ne rugăm de băncile noastre să binevoască a lua și reuniunea noastră în registrul acelor instituțiuni culturale, pe cari le împărtășesc în tot anul de ajutorul lor.

Sperăm, că acest apel al nostru va afla viu răsunset pretutindeni deși e vorba numai de un anumit teritor, căci binele și progresul unei părți se resfrînge asupra întregului, și dacă printre străini țeranca română va căștiga cînte, acasta a întreg nămului nostru cînte va fi.

Sperăm și credem deci, că toți Români și toate instituturile noastre cu cunoscuta lor promptitudine de a aduce jertfe cu îmbel-sugare pe al nației altar, vor grăbi să ne tindă frățescul lor ajutor.

Din ședința comitetului „Reuniunii Femeilor Române din comitatul Hunedorei” ținută în Deva, la 27 Decembre 1896.

Elena Hosszu-Longin n. Pop,
presidentă.

Dr. Silviu Moldovan,
secretar.

Varietăți.

Amănunte din viața lui Virgil.

Precum se vorbesc lucruri extraordinare despre nascerea multor omeni mari, așa se verbesc și despre nascerea poetului Virgil. Maia, mama lui Virgil, în presara nascerii a visat, că fătul seu e o ramură de laur, care înaintea ochilor ei s'a desvoltat într'un pom ramuros, încărcat cu cele mai frumoș flori și fructe. În ziua ce a urmat după năptea acasta, călătorind cu bărbatul seu în satul vecin, pe drum Maia a născut. În locul acela a plantat o ramură de plop, care a crescut foarte repede și în privința mărimei a întrecut toți plopii, cari erau plantați mai de timpuriu. Arborul acesta s'a numit arborul lui Virgil, la care peregrinau mulți ca la un arbor sânt. Pe timpul lui Virgil era obicînit proverbul: „Să n'am parte de gloria lui Bathyllus”. Basa acestui proverb avem să o cântăm în modestia lui Virgil. Scim că unele versuri, pe cari le scria el, poezi mediocri le dădeau de ale lor. Virgil nici semn de indignație nu arăta pentru acasta. Voind Virgil să descrie imensa putere a lui August, a scris un distichon frumos și fără de a se subsemna, a atîrnat versul de aripa ușei. Distichonul e următorul: Năptea plouă, dimineața în zori se începe veselia. Pe August deja acum în multe locuri îl apoteosează. Când a audît August despre acest distichon, a întreat cu multă curiositate după autor, dar multă vreme n'a dat de urma lui. Bathyllus, după-ce s'a convins, că nimenea nu s'a în-sinuat de scriitor al versului, a început să anunțe în gura mare, că el e autorul. August a dat un onorariu foarte mare poetului min-cinos și l'a stimat mult. Virgil în urma naturii lui seu blând voia cu mare gingășie să desvölue secretul. A scris adecă de patru-ori pe ușe, unde a atîrnat distichonul, următoarele cuvinte: „așa voi nu voue”, și a rugat pe August, să provoce poezii, pentru întregirea dicerii. Nu s'a aflat nimeni, și Virgil a scris următoarele: Versul l'am scris eu, gloria e a altoia. Așa voi nu voue vă faceți cuib paserilor. Așa voi nu voue vă purtați lăna oilor. Așa voi nu voue vă adunați miere albinelor. Așa voi nu voue vă trageți jugul boilor. Multă vreme după aceasta Bathyllus a fost obiect de batjocură și Virgil cu atât mai mult era sărbătorit.

Nr. 864/896.

[8] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III Fărău, în protopresbiteratul Târnavei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma minimală la an de 435 fl. v. a.

Informațiuni mai de aproape, se pot lua dela oficiul protopresbiteral și comitetul parohial.

Concurenții au a-și așterne petițiunile instruite conform legilor din vigoare, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiteral (u. p. Kü-küllővár).

Cetatea de baltă, 28 Decembre 1896.

Oficiul protopresbiteral al tractului Târnavei în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Nicolae Todoran,
protopop.

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții în Orăștie.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului nostru, prin prezenta se invită la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 11 Martiu 1897 st. n. după amăzi la 2 ore în localul institutului (Piața-mare Nr. 2), cu următorii

PROGRAM :

1. Raportul anual al Direcțiunei.
2. Raportul anual al comitetului de supraveghiere.
3. Satorirea bilanțului anual.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Fixarea prețului biletelor de prezență pentru anul viitoriu.
6. Alegerea alor 2 membri în Direcțiune.
7. Eventuale propuneri făcute în temeiul §-lui 28 din statute.
8. Exmiterea alor 2 acționari, pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune acțiunile la cassa institutului până la 10 Martiu 1897.

Orăștie, la 29 Ianuarius 1897.

[10] 1-1

Direcțiunea.

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții în Orăștie.

Contul bilanțului.

Active.		fl. cr.	Pasive.		fl. cr.
Cassa în număr	13,213.14		Fonduri proprii:		
Efecte publice	40,588.—		Capital social:		
Efectele fondului de pensii	10,579.85		3000 acții à fl. 50.	150,000.—	
Efectele fondului de zidire	11,090.62		Fond de rezervă	61,550.41	
Imprumuturi pe cambii cu giranți	448,639.62		Fond de pensii	10,579.85	
Imprumuturi pe cambii cu acop. hip.	220,803.50		Fond intru acop. perd.	7,707.87	
Imprumuturi pe ipotece	173,775.97		Fond de zidire	11,090.62	240,928.75
Imprumuturi pe obligațiuni cu evenenți	126,463.55		Avans. dela banca anstr.-ung.	25,400.—	
Imprumuturi pe efecte publice	1,098.—		Cambii reescomptate	97,130.—	
Realități	33,142.53		Depuneri spre fructificare	710,743.17	
după amortisare	142.53	33,000.—	Dividende neridicate	45.—	873,318.17
Mobilier	547.72		Interese anticipate pro 1897	10,651.84	
după amortisare	54.77	492.95	Diverse conturi creditore	2,086.24	
Diverse conturi debitoare și int. restante	30,861.60		Profit curat	23,626.80	
		1,110,611.80			1,110,611.80

Contul profitului și perderilor.

Spese.		fl. cr.	Venite.		fl. cr.
Interese:			Profit transportat din anul trecut		794.59
pentru fondul de rezervă	2,344.94		Interese:		
„ depuneri spre fruct.	35,441.40		dela impr. pe cambii cu gir.	39,509.92	
„ cambii reescomptate	11,293.38	49,079.72	„ „ pe cambii cu acop.		
Spese:			hipotecară	18,181.60	
a) salarii și marce de pres.	8,069.39		dela impr. pe ipotece	15,588.62	
b) chirie, porto, tipăr., diverse	2,388.01	10,457.40	„ „ pe oblig. cu cav.	12,282.48	
Contribuțiuni:			„ „ pe efecte publice	91.02	
directă	3,812.87		„ efecte publice	2,188.86	87,842.50
de 10% la inter. de depuș. și			Provițiuni	16.91	
comp. de timbru	3,673.29	7,486.16	Chirie	2,193.38	
Amortisare:					
din realități	142.53				
din mobilier	54.77	197.30			
Profit curat		23,626.80			
		90,847.38			90,847.38

Orăștie, la 31 Decembre n. 1896.

Ios. de Orbonaș m. p.,
membru în direcțiune.

N. Vlad m. p.,
membru în direcțiune.

Dr. I. Mihai m. p.,
director executiv.

Nic. Vilt m. p.,
prim-comptabil.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le am aflat în deplină regulă.

Orăștie, la 28 Ianuarius 1897.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan Branga m. p.

Ioan Lazaroiu m. p.

Constantin Baicu m. p.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1896.

Budapesta — Predeal											
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	—	8.05	2.—	pl. Viena	1.55	1.55	1.55	7.20	6.20	6.20
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	5.45	7.40	7.—	1.50	6.20	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	2.24	5.31	3.37	11.44	3.35	3.35
1.33	5.43	—	11.33	12.47	P. Ladány	12.03	3.56	1.19	10.03	1.34	1.34
3.42	7.08	—	1.43	2.11	Oradea-mare	—	2.37	11.04	8.43	11.32	11.32
3.58	7.15	—	2.06	2.18	pl. Oradea-mare	—	2.30	10.44	8.33	11.17	11.17
4.38	7.43	—	3.03	2.50	Mező Telegd	—	2.01	10.07	8.11	10.42	10.42
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév	—	1.34	9.30	7.46	10.08	10.08
5.43	—	Tren micst	4.06	—	Bratca	5.43	12.52	8.32	7.08	9.19	9.19
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Ciucia	4.59	12.20	7.54	6.39	8.37	8.37
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huiedin	3.18	—	6.54	—	7.37	7.37
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghirbău	—	—	—	—	—	—
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	Cluș.	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—	7.—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. Cluș.	—	10.45	5.24	4.35	6.45	6.45
9.06	11.27	—	9.09	6.27	Apahida	—	—	5.02	4.14	6.27	6.27
10.12	12.30	—	10.40	7.27	Ghiriș	—	9.24	3.47	3.01	5.18	5.18
10.42	12.57	—	11.25	7.50	Cucerdea	—	8.54	3.06	2.25	4.43	4.43
11.01	1.09	—	11.49	—	Ujóra	—	—	2.49	2.08	4.27	4.27
11.09	1.16	—	11.59	—	Vințul-de-sus	—	—	2.41	2.—	4.20	4.20
11.31	1.36	—	12.29	8.17	Aiud	—	8.23	2.17	1.38	3.59	3.59
11.48	1.54	—	12.55	8.33	Teiuș.	—	8.06	1.55	1.17	3.38	3.38
12.05	—	1.36	8.38	—	pl. Teiuș.	—	7.59	1.29	—	3.06	3.06
12.33	—	—	2.08	—	Crăciunel	—	—	12.55	—	2.40	2.40
12.47	—	—	2.27	9.09	Blaș	—	7.30	12.40	—	2.26	2.26
1.18	—	—	3.11	9.29	Micăsasa	—	7.09	12.01	—	1.54	1.54
1.34	—	—	3.31	9.42	Copșa-mică	—	6.56	11.41	—	1.35	1.35
2.13	—	—	3.46	9.44	Mediaș	—	6.54	11.14	—	1.01	1.01
2.32	—	—	4.08	9.59	Elisabetopol	—	6.41	10.55	—	12.45	12.45
3.04	—	—	4.45	10.22	Sighișoara	—	6.20	10.21	—	12.16	12.16
3.40	—	—	5.27	10.51	Hașfalău	—	5.53	9.42	—	11.40	11.40
4.03	—	—	6.12	11.12	Homorod	—	5.33	9.13	—	11.17	11.17
5.34	—	—	7.59	12.26	Ágostonfalva	—	4.27	7.45	—	10.03	10.03
6.12	—	—	8.37	12.58	Feldioara	—	3.53	7.02	—	9.25	9.25
6.41	—	—	9.07	1.15	Brasov	—	3.37	6.36	—	9.01	9.01
7.16	—	—	9.40	1.34	Timiș	—	3.16	5.58	—	8.28	8.28
8.—	—	—	10.25	2.09	Predeal	—	2.45	5.08	—	7.48	7.48
—	—	—	—	2.19	București	—	7.01	2.18	—	—	—
—	—	—	—	3.01	—	—	6.39	1.42	—	—	—
—	—	—	—	3.31	—	—	5.11	1.12	—	—	—
—	—	—	—	3.30	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	9.30	—	—	—	—	—	—	—

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi din sus în jos cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.

Redactor prov. Gavril Hango.

Editura și tipăriul tipografiei archidieceșane.